

RMIr. Qu.

280.

RMIr. Qu.

280.

1

Inches

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

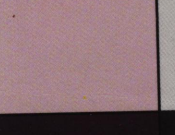
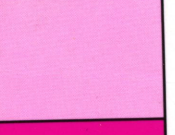
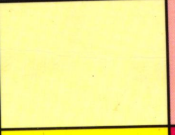
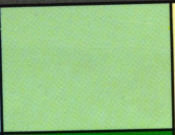
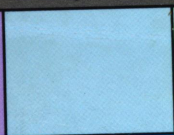
Red

Magenta

White

3/Color

Black

HISTORIA

T. 4. 118.

AZ SIDO AHAB KI

R. M. F. J. B.

RALYNAK BALVANYOZASA.

Qu

ról, az Hiuek kergetésséről, Sz. Ilyés Prophétá-

280

nak rayta tótt czelekódetiről; és Ahab király-

85

nak haláláról: Ez mostani időbeli igaz Kerez-

tiéneknek vigasztalásokra Szent Írásbol

345

énekbe szóróttetet.

3. Reg: 18.

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

Ezzen notára:

Sokat szoltunk immár néktők S. Írásbol, &c.

52283

Ostan emlekozünk az Kereztienekről,
Es ó törvénybeli fok Hűtetlenekről,
Az Ahab királyrol hűtetlen királyrol,
Ilyés Prophétárol Isten emberéről.

Igen gonoz vala Sido Ahab király,
Mint az önnön Atia gonoz Ambri király,
Es nem elégedék annij gonozfággal,
De meg házasodék egy pogány Afzonyual.

Czak hamar el vevue pogány Király leányát,
Az Iezabel afzont Iezabel leányát,
Es az Bál Istennek adá önnön magát,
Azt imádgya vala es az ó oltárát.

Hogy ezt az S. Ilyés nám nijluán meg halla,
Isten fel indeita hozzá méne szólla,
El az nagy Wt Isten hogy eső nem lészén,
Mig Istenhöz valo téréstünk nem lészén.

A Azzon-

R
2005-2006

335

AZ SIDO AHAB KIRÁLYNAK BALVANYOZASA

ról, az Hiuek kergetéséről, Sz. Ilyés Prophétának rayta tótt czelekódetiről; és Ahab királynak haláláról: Ez mostani időbeli igaz Kereztieneknek vigasztalásokra Szent Írásból

énekbe szórzóttet.

3. Reg: 18.

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

Ezzen notára:

Sokat szoltunk immár néktők S. Írásból, &c.

52283

Ostan emlekdzünk az Kereztienekről,
Es ő törvénybeli fok Hűtetlenekről,
Az Ahab királyrol hűtetlen királyrol,
Ilyés Prophétárol Isten emberéről.

Igen gonoz vala Sido Ahab király,
Mint az önnön Atia gonoz Ambri király,
Es nem elégedék annij gonozfággal,
De meg házasodék egy pogány Afzonyual.
Czak hamar el vevue pogány Király leányát,
Az Iezabel afzont Iezabel leányát,
Es az Bál Istennek adà önnön magát,
Azt imádgya vala es az ő oltárát.
Hogy ezt az S. Ilyés nám nijluán meg halla,
Isten fel indeita hozzá méne szólla,
El az nagy Wt Isten hogy eső nem lészén,
Míg Istenhöz valo téréfünk nem lészén.

A Azzon-

335

Azzontúl Szent Ilyés Istentől küldeték,
Az Carith viz mellet szépen helyhezteték,
Es az Hollók által Istentől tártaték,
Vegre az folyo viz ám ki szaraztaték.

Ezzek vtán Isten szent Ilyésnek monda,
Meny el Sareptába az pogány városba,
Ott meg paranczoltam egy özueg Afzonnak,
Elélt hogy háznál szórózzon magadnak.

Leg ottan fel kele Sareptába méne,
Városnak kiuöle Afzont elől lele,
Hogy az kapun kiuöl ő fát fzedegerne,
Ottan innya néki vizet tölle kere.

Sietuén az Afzony az vizre fut vala,
Es ötet szent Ilyés esmeg meg szolleita,
Egy falat kenyeret hogy kezébe hozna,
Felele az Afzony, es néki ezt monda:

Tudgya azt az Isten nincz neköm kenyerem,
Czak vedrömben vagyon eg kis marok liztem,
Es korszomban vagyon egy kiczin olayam,
Lásd fát fzedegetek hogy én azt meg tüsssem.

Az én fiammal hogy azt ott hon meg egyem,
Ehfégnek halálát hogy velle szenuedgyem,
Szent Ilyés biztattia Afzony halgas engem,
Egy szalat se fély te czák meg hid beszédem.

Rollunk az Wr Isten oly nagy gondot visel,
Sem liztünk, olayunk nekünk hog nem fogy el,
Lefzen az korszoual olay, lizt vederuel,
Miglen ő ez földet meg hinti elsőel.

Igen

Igen hamar meny el füs hamuas pogáczát,
Hogy velle taplállyam az én eh-gyomromat,
Az vtán ettel taplálhad magadat,
Vellem egyetemben az te egy fiadat.

Nagy hamar pogáczát az Afzony kéfzeite,
Enni innya valót eleibe téué,
Mind háza népéuel ő-is cüek benne,
Olay az korszoban, lizt nem fogya vederbe.

Vegre az Afzonnak fia meg betegüek,
Halálra kórula világbol ki mülék,
Szent Ilyésnek afzony eleibe esék,
Néki ily beszéddel ott panaszolkodék:

Svgyan azért iöttél te bé én házamba,
Istennek haragia hogy reyám szállana,
Eggyetlen eggyemet meg öllyed házamba,
Mindeneftül fogua hogy maguam szakadna?

Az fiát szent Ilyés ölében ki viue,
Es önnön ágyára ött szépen le tēju,
Az nagy Wr Istennek fel szóual könyörge,
En Wram Istenöm áruáknak Istene:

Miért nyomoreitod ez egy özueg afzont,
Ki éltet engömet, es szállással tartot,
El véuéd ő-tölle az egy kis gyermekét,
Kit szöme világa gyanánt szegény tartot?

Ez beszédek vtán igen meg köferge,
Es az gyermek fölöt háromszor fészüle,
Az nagy Wr Istennek ily szóual könyörge,
Térien hátra Wram ez gyermeknek lelke.

A ij Szent

4
Szent Ilyésnek szauát Isten meg halgata,
Es az kis Gyermekeket ottan fel-támaszta,
Szent Ilyés az gyermekeket Afzonnak adà,
Az afzony ó-néki ottan imezt monda:

Ímár nijluán tudom hog te szent ember vag
Az nagy Wr Istennek nijluán embõre vagy,
Igaz hirdetőye p̄dikátora vagy,
Igaz beszédű es igaz ember vagy.

Sok napok el-múluán harmad eztendõben,
Isten meg szolleita szent Ilyést ez keppen,
Meny el mutasd magad az Ahab királynak,
Hogy már elõt adgyak ez széles világnak.

Azért az Szent Ilyés oda megyen vala,
Nagy szertelen éhleg ackoron ott vala,
Király az Abdias hozza hiza vala,
Eõ vduar-biráyát néki mondgya vala:

Meny el minden felé hegyekre völgyekre,
Folyo vizek mellé, az fok kút feyõkre,
Es visellyünk gondot az mij barmainkra,
Hogy vihesük õket az fűes helyekre.

Ez Abdias penig Istenfelõ vala,
Ki száz Prophétákat barlangban tart vala,
Az Iezabel õket mikor wldõzi vala,
Kenyéruel es vizzel õket tarttia vala.

Ketten az Királlyal két felé válának,
Szent Ilyés eleibe iõue Abdiasnak,
Abdias õtt látuan ottan meg esmere,
Homlok le borúluán nékie ezt monda:

Nemde

5
Nemde te vagyé Wram Ilyés prophéta?
Szent Ilyés felele, En vagyok azt mondgya,
Meny el az Wradhoz az Ahab királyhoz,
Mond meg hogy itt vagyon az Ilyés prophéta.

Abdias ezt haluan Szent Ilyésnek monda:
De miért kiuánod az én halálomat,
El az nagy Wr Isten hogy ninczen oly ország,
Kiben nem kereset tégöd az királyság.

Minden országokat ó meg hiteltettet,
Hogy tégödöt senki szóméuel nem látot,
Meg nem találhatot, es meg nem foghatot,
Néki nem vihetet, kézbe nem adhatot.

Ha azért én mostan hozzáya menendek,
Es néki felöllöd ilyen hirt mondandok,
Adég Isten tégöd más felől fel veszen,
Oztán az én feyõm halál foglya leszén.

Felele szent Ilyés monda Abdiasnak:
El az nagy Wr Isten kit Szentek imádnak,
Kinek szõme elõt mostan im hól állok,
Hogy Ahab királlyal én mà szõmben lészek,

Abdias el méne Királynak meg monda,
Király Szent Ilyésnek eleibe iuta,
Táuul hogy meg láta ottan meg szolleita,
Te vagy az Sidóknak nagy haborgatóya:

Felele Szent Ilyés nem én haborgatom,
De te nemzetsegöd es te haborgatod,
Mert az Wr Istentõl tú el szakattatok,
Báluány Istentõktõl oltalmat vártatok.

A ij Mostan

Mostan azért küldgy el gyöicz bé à Sidók.
Carmelius hegyre, es te Papiaidat,
Eötöd fel száz hamis Prophetaidat,
Bál Isten papiait Iezabel Grabantit.

Király az Sidókat, Papokat hiuatta
Carmelius hegyre, Ilyés oda iuta,
Az egéz kösségnek ottan imezt monda,
De medíg maradtok nagy hamisságtokba?

Ha az Isten Isten ötet imádgyatok,
Ha az Bál az Isten ötet köuessetek,
Erre szent Ilyésnek semmit felelének,
Hozzáyok fordúluán így szólla nékiek:

Im csak magam vagyok Isten Prophetája,
Eötöd fel száz peniglen az Bálnak Papia,
Hozzanak két ökröt hamar áldozatra,
Eggijkét magoknak az sok Pap válazza.

Másikat magamnak én-is el válaztom,
Darabokra vágom Istennek áldozom,
Túzzel én az áldozatot fel nem gyuitom,
Eghból az Istennek tűzét reyá keröm.

Papok-es ez képpen mind czeleködgyenek,
Az áldozat alá tüzet ne tegyenek,
Hanem Bál Istentől tüzet rá kériének,
Az ki tüzet adand azt tartczuk Istennek.

Ezt haluán az népek ottan jóuá hagyák,
Nagy hamar két ökröt elő hozatának,
Monda az szent Ilyés sok hamis Papoknak,
Válazzátok ökröt túnnón magatoknak.

Mert

Mert tú többen vadatok előb áldozatok,
Az áldozat alá tüzet ne rakiatok,
Tú sok Istentöktől tüzet kiuányatok,
Ha Istenek léznek abból meg tudgyátok.

Söt az eggijk ökröt Papok el válazták,
Bál Istennek előt ottan meg áldozák,
Regeltől déliglen azt igen kiálttiák,
Bál Isten meg halgas nékie ezt mondgyák.

De fenki ö-nékik nám nem felel vala,
Nagyon oltár környül vgordalnak vala,
Testöket erőssen ök metélik vala,
Nagy veszeködésök haszon nélkül vala.

Lám ö dolgok immár dél felé költ vala,
Szent Ilyés Papokat így czuffollya vala,
Igen kiálczatok, igen ordeiczatok,
Az tú Istentöket azzal fel kölczéték.

Talám mostan az városnak kiuól vagyon,
Auagy az szállásson, auagy vton vagyon,
Auagy ö valahól most részegen vagyon,
Nagy kiáltástokat nem hallya, ninczen hon.

Az dél el múlék csak veszeködnek vala,
Szent Ilyés az népet hozza hija vala,
Es az Wr Istennek oltárt czinál vala,
Az ökröt kontzollya es áldozza vala.

Oltárnak négy szegény árkot áfot vala,
Es az áldozatot örizteti vala,
Az viz nagy szilippel azzon el foly vala,
Az vtán ez képpen imátkozik vala:

En Wram

En Wram Istenöm áruáknak Istene,
Mostan meg mutassad hog' csak te vagy Isten,
Isaaknak, Iakobnak te vagy ó Istene,
Hogy te szolgád vagyok iárok te dolgodba.

En Wram Istenöm halgas meg engómet,
Hogy mind ez egész nép ismeri én tegódet,
Dicziriek tegódet mint ó Istenóket,
Es te meg tereiczed hűtetlen szúuóket.

Azzonnal tűz esék mind az áldozatra,
Kin az egész kósség almélkodik vala,
Es egyenlő szóual imezt mondgyák vala,
Az Wr Isten Isten azt kiálttiák vala.

Monda az Szent Ilyés az egész kósségnek,
No neki immáran fok hamis papoknak,
Meg fogata őket s mind le vagatának,
Az Cizon viz mellet mind meg óletének.

Az vtán Szent Ilyés monda az Királynak,
Meny el egyél igyál mert nagy esó támad,
Az Király el méne, Szent Ilyés fel méne
Az Carmelus hegyre homlok esék földre.

Monda szolgayának meny az hegy tetőre,
Es tekéncz el mézze az széles tengerre,
Az szolga el méne tenger felé néze,
Semmit nem láthata azért hátra tere.

Ismeglen Szent Ilyés szolgayának monda,
Heted vttal meg ter nézél óriz oda,
Hetedször hogy nézne kis felhó támada,
Ottan az Szent Ilyés szogayának monda:

Mond

Mond meg az Királynak hog' ó fel készülyen
Es az esó elót már haza siefien,
Azzon közben nagy szél es nagy esó léuén,
Ahab Szent Ilyéssel Iezra helyben megyen.

Meg izene Király Királyne. aszonnak,
Mint lett volna dolgok az ó Papiainak,
Azzonnal izene Aszzony Szent Ilyésnek,
Isten el veszessen ha meg nem óletlek.

Szent Ilyés feltében az puztába méne,
Holot egy fenyű bokor alatt le wle,
Es az Wr Istennek ez képpen könyörge,
Eleg Wram éltöm végy ki ez világból.

Mert nagyob nem vagyok az én Atiámnál,
Ottan ó el aluék bokor árnyékiába,
Istennek angyala feyénél meg álla,
Kely fel egyél igyál Szent Ilyésnek monda.

Fel tekéntuén ottan hát feyénél láta
Hamuas pogáczát, vizet egy pohárba,
Azért éuék, iuék, meg el alut vala,
Másodszer az Angyal ótt fel kólti vala.

Kely fel, vg mód, egyél mert nag vtod léfzen
Az Ilyés fel keluén ismeg éuék iuék,
Es az egy étellel iára negyuen napig,
Az Horeb hegyeig Istennek hegyeig.

Oda mikor iuta méne egy barlangba,
Isten hozza ióue igyen néki szólla,
Mit csinálz itt? Ilyés feleluén ezt monda,
Erótted Wr Isten vagyok budofásban.

B Mert

10
Mert az Sido népek tégedet el hadtak,
Es az te oltárid mind el rontattanak,
Mind te Prophetáid meg ölettenek,
Czak én-magam vagyok halálra keresnek.

Monda az Wr Isten nagy hamar tér hátra,
Ezzennel el bé meny Damascus városba,
Es válaz két embert ottan királyfágra,
Sidofágba egyet, az mást Siriába.

Te helyőtted penig válaz egy Prophetát,
Az hw Elifseust iámbor Iosaphat fiát,
Az Hazaël legyen Siria királya,
Es az Iehu legyen Sidofág királya.

Valaki el futand az Hazaël előt,
Iehu meg öleti az ő háza előt,
Es valaki futand el az Iehu előt,
Azt az Elifseus le vágattia éggyút.

Válaztom magamnak egéz Sidofágban,
Az hét ezör embert az egy igazságban,
Kik nem fertelmeztek báluány-imadásban,
Es nem bizakottak az ő érdemökben.

Szent Ilyés el méne talála az mezzön
Szántuán Elifseust az tizenkét ókrón,
Es melölle múluán palástual illete,
Szántáfát el hadgyuán az Ilyést kóuete.

Az Benhadab király Siria királya
Sok néppel készüle az Ahab királyra,
Samaria várost erőssen meg szálla,
Es az Ahab királt benne tapasztallya.

Ezzen

41
Ezzen Ahab király meg ijedet vala,
Egy igaz Propheta hozzáya bé iuta,
Ahab az Wr Isten ezt neköd mondattia,
Hogy ő legyen Király neköd meg mutattia.

Látodé ez népnek ő nagy fokafágát?
Te kezdödbe adom minden diadalmát,
Es ez mai napon te vészsz diadalmát,
Hogy te meg ismeried az te Istenödet.

Ezzen Sido Ahab király meg örüle,
Nagy hamar készüle városbol ki méne,
Benhadab királynak indula ferege,
Benhadab futamék meg veretek népe.

Az Ahab királynak szólla az Propheta,
Bizál az Istenbe es iól gondoly reya,
Eztendö bé teluén ismeg készüly reya
Nagy ellenfégödre Banhadab Királyra.

Az Benhadab király pogán király vala,
Eő szolgaijazért neki mondnak vala,
Hegyeken lakoznak Sidóknak Istenek,
Azért az hegyeken minket meg gyöztenek.

Készüllyen felségöd vyonnan réyaiok,
Es az szép ter mezzön mij meg viuunk véllök,
Hidgye te felségöd öket mij meg gyözzük,
Benhadab ő népét boczáta ellenök.

Az Ahab királyhoz iöue az Propheta,
Istennek szauával ő-nékie monda,
Pogánok azt mödgyák hog csak hegyen birok,
Raytok bizoneitom hogy völgyben-is birok.

B ij Im

Im kezdöbe adom az pogán népeket,
Hogy te meg ismeried az te Istenödet,
Ahab király meg vere pogán népeket,
De meg nem ölete az ő Királyokat.

Azért az Wr Isten reya meg haraguék,
Es hogy Prophétája előtte állapék,
Leg ottan ő-tölle ilylyen szó adaték,
Kin az Ahab király inkább meg dühödék.

Az Isten te-néköd adot gyözödelmet,
De meg nem öleted az négy feyedelmet,
Erötte el vezted az tönnon feyödet,
Az ő népök helyet az tönnon népödet.

Vala az Királynak palotája mellet
Nábothnak szölöye, kit Király keduele,
Az Nábot nem adà, Király meg busula,
Eö nagy haragiában bé méne házába.

Vtanna bé méne az Iezabel aszzony,
Nagyon vigasztallya mint királyne-aszzony,
Semit ne bánkodgyál segéllyen szent Aszzony,
En gondgyát vífelem szölö tied léfzen.

Leuelet irata az Király neuéuel,
Es meg peczétle az Király peczétüel,
Nagy fenyen paranczol az Király neuéuel,
Ez Nabothra valo az ő nagy męrgéuel.

Mihelt az leuelet tú meg oluasotok,
Ottan az Nabothra hamar keressetek
Két hamis tanúkat, ötet köuezzétek,
Eö reya fogiátok es bizoneiczátok:

Hogy

Hogy az nag Wr Istent ő meg káromlotta,
Az felleges Királt-es meg szidalmazta,
Az leuelet látuan vgy czeleködének,
Az szegény Nabothra mind köuet vetének.

Az Király ezt haluan oda megyen vala,
Már szölöt foglalni igen fiet vala,
Isten Szent Ilyésnek imigyen szól vala,
Az Ahab Királynak ezt izeni vala.

El meny, vgy mond, mostan Király eleiben,
El foglalni megyen Naboth szölöyében,
Es mondgyad ő-néki ezt az én neuömben,
Ezt izeni néköd lám az nagy Wr Isten:

Az embert meg ölted, szölöyét foglaltad,
De ahól ő verét ebeckel nyalattad,
Vgyan azzon helyen te verödet nyallyák,
Es az te testödet otton meg szaggattiák.

Szent Ilyés el méne Királt meg talála,
Es az beszédeket nékie meg monda,
Király Szent Ilyésnek felele ezt monda,
Meg leltélé engöm ismeg ellenfegöm?

Szent Ilyés monda meg leltelek tegödet,
Nagy fok gonozságban leltelek tegödet,
Az Isten reyád hoz nagy fok veszedelmet,
Es ő mind el veszi te nemzetsfegödet.

Az ebek az mezön Iezabelt meg eszik,
Tönnon testödet-is városban meg eszik,
Ha kedig az mezön halálod történik,
Az tönnon testödet madarak meg eszik.

B iij Ez

Ez beszédet haluán Ahab meg ijede,
Ruháyát szaggattia feyét bé földöze,
Nagy fokot böytele, álnok szúuel iára,
Kiért az Wr Isten néki nem boczáta.

Hogy három eztendő immár el múlt vala,
Sido Ahab király hadba készül vala,
Négy száz Prophetáit bé hiuatta vala,
Tanácztot az hadra ő-tőlők kérd vala.

Hizelkeduén azok Királynak ezt mondgyák
Menyen el felfegöd szerenczeyét mondgyák,
Mind négy százan ötet oly igen biztattiák,
Es feye vezteni őtt nagyon izgattiák.

Iosaphat király Ahab királynak monda,
Ninczené valahól Isten prophetája,
Ki nekünk igazat hadrol prophetálna?
Felele az Király néki imezt monda:

Vagyon egy Prophetá Isten prophetája,
Kinek az ő neue Michæas propheta,
De igen gyúlólóm, mert iót nem mond soha,
Mindenkor csak gonozt szól az én feyómre.

Michæas prophetát nagy hamar hiuata,
Hadi szándékára tanácztot kérd vala,
Propheta czuffoluán Királynak így szólla,
Ió szerenczéd lészén eredgy el az hadba.

Király hogy ezt halla monda Michæasnak,
Mondgy igazat nekóm az Istenre kérlek,
Michæas propheta felele Királynak,
El az Isten, vgy mond, mayd igazat mondok:

Látom

Látom mint iuhokat népét Sidofágnak,
Hegyeken ozoluán páztor nélkül iárnak,
El, vgy mond, az Isten nincz Wrok ezzeknek,
Házokhoz emberek békéuel tērienek.

Ahab király Iosaphat királynak szólla,
Lám mondám tenéköd hog gonozt rám szolna,
Esmeg az Propheta az Királynak monda,
Király halgas mostan Isten mondására:

Látam én az Istent ő székiben wluén,
Es mind az ő Szentit ő elötte áluán,
Az ő szent Angyalit ez keppen kérdezuén,
Vallyon ki őli meg, vgy mond, Ahab királt?

Hogy az hadba menyen es el veszen abba,
Ki az őuet monda, máfik meg máft monda.
Am egy gonoz őrdög elő állot vala,
Istennek elötte ilyen dolgot szólla:

En ötet meg czalom el veztem az hadba,
Miképpen lehet az, az Wr Isten monda?
Felele az őrdög, im hozza indulok,
Eő Prophetáiból hazugságot szóllok.

Monda az Wr Isten meny el czeleködgyél,
Hamis Prophetákkal az Királt hitesd el,
Hadban hogy most iárion gonoz szerenczéuel,
Holot meg wtközik ő ellenséguél.

Egy hamis Prophetá mellé ő iarúla,
Kinek az ő neue Sedechias vala,
Michæas prophetát otton artzúl czapa,
Káromlo bezzéddel nékie ezt monda:

Tahát

Tehát csak te néköd szóllot az Wt Isten,
 Es el hadgyot tahát engömet az Isten?
 Király az Michęast ottan meg fogata,
 Békóba vetete tömlőtzen tartata.

Vigyétek el, vgy mond. erőssen tarczátok,
 Míglen én az hadbol békéuel meg terek,
 Michęas ezt halla az Királynak monda,
 Ha békéuel meg téz maradgyak hazugfágba.

Király meg kézfüle az hadba el méne,
 Az hadban egy ember nijllal által löue,
 Az tudóye közöt ött által szegeze,
 Eltét ez világban azzal el vegeze.

Mikęppen az Isten meg mondotta vala,
 Azzon helyen ebek verét nyallyák vala,
 Királynak hólt testét haza hozták vala,
 Az Samariában el temették vala.

Az Ahab királynak mentöl nagyob fia
 Ki Királyá léuék Ezechias vala,
 Az Atiát es anyát ő kőueti vala,
 Bál Istent tizteli es imádgya vala.

Király folyosorol ám egyfözör le esék,
 Kiból ő halálra ottan betegedék,
 Az báluány ördögötől ottan tudakozék,
 Ha meg gyógyulása vagy hóltá történék?

Az Isten angyala szólla Szent Ilyésnek,
 Eredgy eleibe király kőuetének,
 Mondgyad ezt ő neki ninczené Istenök,
 Hogy ördöggel nekik iöuendöt mondatnak?

Azért

Azért meg mondgyátok bátor az Királynak,
 Hogy ő hadgyon békét ördög tanácsának,
 Veget vetet Isten az ő életének,
 Agyából fel nem kél, ő fia halálnak.

Szent Ilyés el méne az kőuetnek szólla,
 Az kőuet meg tere, kit Király czudála,
 Es mi oka volna tölle tudakoza;
 Hogy szent Ilyés dolga ő ottan meg tuda.

Azzonnal éggijk fő szolgáyát válazta,
 Es őtuen grabantiát ő melléye ada,
 Az hegynek tetéyét mikor érte volna,
 Szent Ilyést meg láta nékie ezt monda:

Istennek embere Király paranczollya,
 Hogy ezzennel szály le es iöuel ő hozza,
 Ha Isten embere vagyok Ilyés monda,
 Szállyon tűz reyátok es te legénijdre.

Az tűz ráyok szálla ottan meg egének,
 Es azzok mindnyáian pokolba menének.
 Másikat-is küldé meg annij legényuel,
 De az-is meg ege menyből az nagy tűzzel.

Harmadikat küldé meg annij legényuel,
 Ki iöue eleibe nagy könyörgéssel,
 Istennek embere kérlek ne veszes el,
 Im te szölgád vagyok mind az én népemmel.

Szent Ilyésnek szólla az Angyal es monda,
 Már semmit ne fély te meny el velle alá,
 Szent Ilyés indúla Királyhoz bé iuta,
 Bátorfággal néki im igyen szól vala:

C

Az

18
Az Isten azt mondgya nincz neköd Istenöd,
Kitől az iouendót kellyene értenöd,
Hanem vagyon neköd nag báluány ördögöd,
Azért az ágyadban meg kely halnod neköd.

Az Király meg hala, Szent Ilyés el méne,
Eliféus velle már egy vton méne,
Mely napon az Isten őtet el fel vinne,
Es forgo szél által igen mezze vinne.

Az szent Ilyés monda az Eliféusnak,
Légy vezteg ittegen mert én mezze megyek,
Eliféus monda él az nagy Wr Isten,
Tölled nem maradok, de tégöd kőuetlek.

Propheták ifiaij hozzáya iouének,
Kik Eliféusnak igyen beszéllének,
Nem tudodé hogy mà Wrad el hádgy tégöd,
Az Isten nagy mezze fel viszi te-töllöd?

Tudom vezteglyetek Eliféus monda,
Szent Ilyés esmeglen otton néki monda,
Ierichoba megyek mert Isten meg hadta,
Légy vezteg ittegen míg el megyek oda.

Monda Eliféus él az nagy Wr Isten,
Tölled nem maradok, de tégöd kőuetlek,
Es hogy Ierichoban ketten bé menének,
Ott-is az Propheták hozzáyok iouének.

Az Eliféusnak mindnyáian szóllának,
Nem tudodé hogy mà tégöd el válaztanak,
Wradtol tenéköd el kely mà maradnod,
Eliféus monda tudom vezteglyetek.

Harmad-

Harmadszor esmeglen Ilyés néki szólla,
Légy vezteg ittegen míglen megyek oda
Az Iordán vizéhez, Isten paranczollya,
El az nagy Wr Isten Eliféus monda,

19
Tölled nem maradok, de tégöd kőuetlek,
Az Iordán vizéhez ketten el menének,
Es az Propheták is vtánnok menének,
Táuül meg állának őtuenen valának.

Ilyés palástiaual az vizet illete,
Es az Iordán vizet válazta két felé,
Szárazon mindenik azzon által kele,
Az Eliféusnak Ilyés igy beszélle:

Kéry mostan az mit akarz kérni én töllem,
Míglen én te tölled el kezdek vitetnem:
Monda Eliféus kérlek hogy én bennem
Az te nagy hatalmod mind két fele legyen.

Hogy p̄dikálhassak es tehessék czudát.
Az szent Ilyés monda kérél nagy dolgokat,
De erről meg tudod hog te-benned léssen,
Ha engöm látandaz hogy Isten fel viszen,
Hog ha nem látandaz tudod hog nem léssen.

Az Eliféussal ketten Ilyés megyen,
Am egy tűzes szekér eghból alá ioue,
Benne tűzes louak szent Ilyés fel mene.

Palástia le esék Eliféus kappa,
Vtánna tekénte szent Ilyést meg láta,
Nagy siralmas szóual vtánna kiálta,
Oh én édös atiám hiuek taneitóya.

C ij Onnan

Onnan Elifęus immár meg tęrt vala,
Az Jordán vizére mikor jutot vala,
Ilyés palástiaual azt illeti vala,
Két felé nem válék, meg ijede rayta.

Monda de hól vagyon most Ilyés Istene?
Máfoszor ismeglen az vizet illete,
Es két felé válék rayta által méne,
Az tőb Prophetákhoz otton menni kezde.

Hogy ezt táuúl láták imezt mondgyák vala,
Bizony Ilyés ennek ő hatalmát hadta,
Eleiben iőuen őtt tisztelik vala,
Ierichoban gyorsan őtet viték vala.

Az nép szólla ottan az Elifęusnak,
Nőmős állapottiát látod ez városnak,
De ió vize ninczen dögős földé vagyon,
Kéried az Wt Istent hogy ió vizet adgyon.

Hozzatok vy edént Elifęus monda,
Somillyét vessętek azzon vy edénbe,
Az sok kút-feyőkre azzal ő ki méne,
Illyen beszédeckel beleye sot vete.

Mij Wrunk teremtó Istenünk azt mondgya,
Az tú vizetőket már én tőttem ióuá,
Ez beszédet monduán az viz léuék ióuá,
Ottan Elifęus Bethlehembe indúla.

Váras felé az dombon hogy megyen vala,
Nagy sok apro gyermek eleibe iuta,
No fel kopaz nó fel, néki mondgyák vala,
Kiket ő azzonnal igen meg átkoza.

Ottan

Ottan az hauasbol két medue ki iőue,
Negyuen két gyermeket ott mind el szaggata,
Elifęus méne Carmelius hegyre,
Es Samariába onnat hátra tęre.

Azért kérlek tőteket hiuek kik vadtok,
Az élő Istenhöz csak raggazkodgyatok,
Báluány-imadáftol irtozék szűuetők,
Minden szűkşęgtőkben az Isten mentşęgtők.

Az hűtetlenek hogy tőtőket wldoznek,
Nem czuda mert eleyőkről pęldát veznek,
De veszedelmekről ők nem emlekőznek,
Mert az has kedueyért nagy fokot miuelnek.

Im az Isten hűtetleneket bünteri,
Es meg vtalóit gonoszúl el vezti,
Az báluányozokat mély pokolra veti,
Eőrők vigalságra hiueit fel viszi.

Gondolyák meg ezt Királyok s feyedelmek,
Es vtánnok valo mind az főfő népek,
Kik az Isten ellen fel fegyuerkőztenek,
Hogy az Isten veget vethet oly igyőknek.

Ezör vtán őtuen es negyuen kilentzben
Az Ztarj Mihály ezt rendeale versékben,
Az hiuekhöz valo nagy şzeretetiben,
Es Istenben valo ió reménşęgében.

V E G E.

C iij HL

AZ POGAN ANTI-

OCHVS KIRALYNAK KEGYET-

lenkódéfferől az Sido országban; es az Istennek
rayta lett igaz itéletiről es büntetéfferől,

Szent Irásbol énekbe főr-

zöttetet

2. Machab: 9.

Az Cyrus hystoriájának notayára
mondatik.

Hísgasd meg Kereztién ezt az hysto-
riát, kiből meg ismered Istennek o-
storát, az Antiochuson valo nag ha-
ragiát, halála oráyán ő boszзу-állá-

Régi ő törvényben az Sido országban (lát.
Lén Istennek népe nagy háborufágban,
Mezön es városon nag fok vér-ontásban,
Az pogán nép miat nagy háborufágban.

Háborufág miat meg rettentek vala,
Isten törvényében meg romlottak vala,
Eő szent templomában paráználkottak vala,
Aldozattiok nekik fertelmes nagy vala.

Ez dolognak oka Antiochus vala,
Ki az pogánoknak feyedelme vala,
Az Sido országnak ellensege vala,
Isten templomának el rontóya vala.

Gondo-

Gondolatia néki nyughatatlan vala,
Az Sido népekre szándékozik vala,
Kiért az Istennél vtálatos vala,
Vduara népének ezt beszéli vala:

El-rontóya léfzek az Ierusalemnek,
Ellensege léfzek benne valo népnek,
Testöket hanyatom az földi ebeknek,
Hadgya hogy mindnyáian ehöz kézfűllyenek.

Sokszor szándékozik az ember gonozra,
Kiben benne éri Istennek haragia,
Azért léfzen dolgában Istennek ostora,
Kiben lelke léfzen köttelees halálra.

Mindenkor vtálta az kegyetlent Isten,
Azért Antiochust meg vere az Isten,
Mert bélij faydalmat vete reyá az Isten,
Azzal ő szándékát által álla Isten.

Vakmerő bünöfnek ily szokása vagyon,
Mentől nagyob kénban az ő teste vagyon,
Az Wr Isten ellen az ő lelke vagyon,
Minden gonozfágra ő szándéka vagyon.

Antiochus király hertelen kézfűle,
Nagy betegsegeben szekerre fel wle,
Kiből hamarfággal az földre le dűle,
Kiből betegsege néki örögbűle.

Az ő gyomra, bélij fanyargani kezde,
Nagy sirást, kiáltást ő ágyában kezde,
Az fokafág közöt wuólteni kezde,
Minden felől szegény esfedezni kezde.

Rettene-

Rettenetes dolog Istennek haragia,
 Ki az bűnös embert fokáig el vária,
 De ő meg nem t̄eruen ottan meg vtállya,
 Az ő nagy haragiát rayta meg mutattia.

Sok nyomorúltaknak vala bántására,
 Aruák, őzuegyeknek nyomorúságokra,
 Isten népeinek tellyes romlására,
 Meg vere az Isten ennij kiáltásra.

Magát el fel vete ő s̄wle székiben,
 Siuás nagy, ohaytás nagy vala szűuében,
 Rettenetes f̄eregek termének béliben,
 Minden felől azzok kénozzák testében.

Ki annak előtte nagy hatalmas vala,
 Eő birodalmában nagy kegyetlen vala,
 Az kegyes Istentől nagy szidalmat valla,
 Eő könyörgésére ió valaszt nem halla.

Hidgyétek meg Wrak kik ez földön laktok,
 Az szegény kösségön kegyetlenek vadtok,
 Az Wr Isten előt el nem szaladhattok,
 Minden dolgotokrol számadóok tú vadtok.

Szegény nyomorúltot kik meg né halgattok,
 Tú-es az Istentől meg nem halgattattok,
 Szükségtők oráyán tú el hadgyattattok,
 Miként Antiochus nagy szégyent vallotok.

Kik nyomorúltakat meg kősergettetek,
 Sok hamis inséggel meg eméztettetek,
 Az Antiochusrol tú példát vegyetek,
 Lélekben es testben hogy el ne veszzetek.

Eőrómeft

Eőrómeft az Istent meg engezteli vala,
 Eő kemény ostorát mikor érzi vala,
 De az Wr Istentül el hadgyatot vala,
 Az ő könyörgése vtállatos vala.

Nagy betegség miat fetrengeni kezdé,
 Számatalan fok f̄ereg testét enni kezdé,
 Az nagy Wr Istennek esfedezni kezdé,
 Illyen könyörgést nékie szólani kezdé:

Igaz kegyes Isten az te itéletöd,
 Szükség hogy engedgyen minden itt tenéköd,
 Hozzád hasonlatos ne legyen tenéköd,
 Minden hayczon feyét ez földön tenéköd.

Tudom vétkeimet Istenöm előtted
 El nem reytőzhetem sohová előtted,
 Ez mai nap Isten fogadom előtted,
 Meg iobbéitóm immár az én életömet.

Férgektül, nijuektül mencz meg én testömet,
 Téreicz meg Wr Isten az én életömet,
 Tekencz meg az eghból kőserűségömet,
 Es te-hozzád való én meg téréfemet.

Vállást tészek Isten az én bűneimről,
 Meg ne emlekőzzél az én vétkeimről,
 Fogadást tenéköd tészek mind ezekről,
 Hogy meg emlegetlek tégödet ezekről.

Az te Templomodát én mind el rontattam,
 Szentfeges iauaid p̄edára hanyattam,
 Az te népeidet mindenüt kergettem,
 Es az báluány Istent véllök imáttattam.

D Az

Az Templomot Isten én meg epeitetem,
Minden gazdagságúal meg eköfleittem,
Valamit el vettem mind hátra adatom,
Czak legyen előttöd nyomos én életem.

Az te népeidet kit regen vtáltam,
Minden népek közzül már ki válaztatom,
Te neuódben Isten őket meg áldatom,
Eörök békefféget véllök kiáltatom.

En ki pogán voltam te-ellened voltam,
Ne nézzed Wr Isten régenten mi voltam.
Ez mai nap neköd magamat meg adtam,
Környül-metélkődést te-neköd fogattam.

Ha én életömet Isten meg tereited,
Nagy fok országokba budosok eröttöd,
Minden fáratfágot fel veszek eröttöd,
Az te törvényödben iárok te előttöd.

Mindenüt hirdetem az te hatalmadat,
Földi népek közöt te méltosfágotat,
Az bün ellen valo kemény ostorodat,
Emberekhöz valo irgalmasfágotat.

Nem lén Antiochus Istennek keduében,
Meg nem halgattaték ő könyörgésében,
Tudgya vala Isten mi volna szüuében,
Nagy kegyetlen vala szegény ő élteben.

Nagy szörnyü halállal fergek meg emézték,
Teste maradékiát néki el temeték,
Eörök kárhozatra az ő lelkét veték,
Az ő nagy bünei oly nagy törbe eyték.

Például

Például tú-néktök rolla emleközöm,
Iduösségtök mellé énekbe szörzöttem,
Antiochus királt előtökbe vetem,
Istennek ostorát hogy rayta értöttem.

Oh mely bolondfág az Isten ellen élnünk,
Ez hamis világban bátorfággal élnünk,
Minden gazdagságbol nekünk ki kel meñünk,
Az igaz Birónak eleibe iutnunk.

Sokan békeffégen firuán könyörögnek,
Fogadást Istennek nagy erőfien teznek,
Isten orzfágárol ök nem emleköznek,
Mert meg gyógyultanak azon esedeznek.

Keresd meg az Istent addig míg éppen vag,
Nem csak akkor mikor már halálodon vagy,
Penitentiára elég ember nem vagy,
Czak az Wr Istennek ackor markában vagy.

Példa legyen néktök az ő kárhozattia,
Vtolso oráyán valo fogadáfa,
Az igaz Istentöl meg nem halgatáfa,
Mind öröcké valo ő nagy kén-valláfa.

Kely immár mijkünk korosként vigyáz-
Gyakorlatosfággal büneinkről firnunk, (nunk,
Az kegyelmes Istent békeffégre hijnunk,
Halálunk oráyán ne hadgyon el veznünk.

Az Wr Istenhöz szüntelen raggazkogyunk,
Eő szent igeyétül életünkben fúgiünk,
Akarattia sferint mindnyáian el iáriunk,
Ellenségünk ellen ő léfzen oltalmunk.

D ij Az

Az Atia Wí Isten fel magasztaltassék,
Töllünk bűnösfektül ez nap tiztelteffék,
Az szent Angyalockal eggyút diczirteffék,
Nékünk menyországbol minden jó adassék.

Az fiu Wí Isten minket meg halgasson,
Iduösségnek vtán minket igazgasson,
Ellenfégünk ellen minket takargasson,
Az Atia Istennel ó szömbé iutasson.

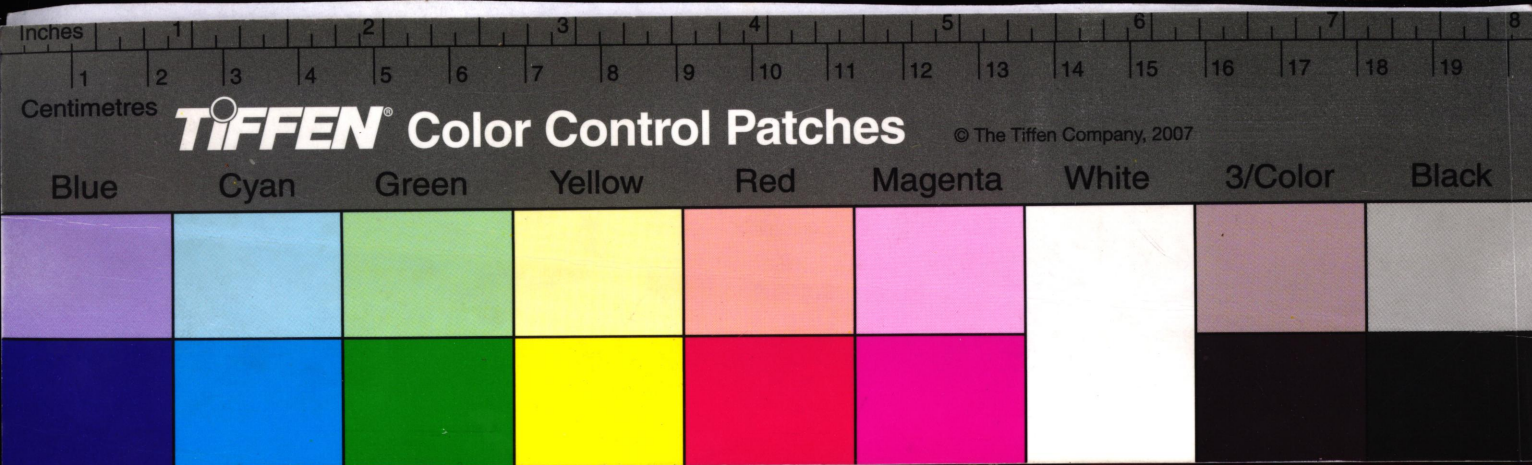
Szent Lélek Wí Isten vigasztaly meg minket,
Fagadgyad tön-magad mij bűnös lelkünket,
Táuoztasd el töllünk az mij bűneinket,
Ad meg menyországban az mij örömünket.

Ez Eneket ízörze Szombat várofsában
Szegény Frater Gáspár egy gondolattiában.
Az halálrol valo egy gondolattiában,
Ezör eztendöben öt száz es hatuanban.

V E G E.

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

28

Az Atia W^r Isten fel magasztaltassék,
Töllünk bűnösektől ez nap tiztelteffék,
Az szent Angyalokkal eggyűt diczirteffék,
Nékünk menyországbol minden jó adassék.

Az fiu W^r Isten minket meg halgasson,
Iduőffegnek vtán minket igazgasson,
Ellenfegünk ellen minket takargasson,
Az Atia Istennel ő szömbe iutasson.

Szent Lélek W^r Isten vigasztaly meg minket,
Fagadgyad tön-magad mij bűnös lelkünket,
Táuoztasd el tollunk az mij bűneinket,
Ad meg menyországban az mij örömünket.

Ez Eneket izörze Szombat városában
Szegény Frater Gáspár egy gondolattiában.
Az halálrol valo egy gondolattiában,
Ezör eztendőben őt izáz es hatuanban.

V E G E.

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

